

A Győri Ítéltábla a SOPOW-GAMMER-NAGY Ügyvédi Iroda által képviselt **I.r., II.r. felperesnek** A HAJDÚ ÜGYVÉDI IRODA által képviselt **alperes** ellen személyiségi jog megsértése és kártérítés iránt indított perében a Tatabányai Törvényszék 2016. szeptember 20. napján kelt 9.P.20.892/2014/40. számú ítélete ellen az I.r.-II.r. felperes által 41. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit részben, az alábbiak szerint változtatja meg:

Megállapítja, hogy az alperes azzal, hogy a II. r. felperes ellen háromszor is megalapozatlanul kezdeményezett felszámolási eljárást, illetve annak minden alap nélküli hangoztatásával, hogy a II. r. felperes „csődbe fog menni”, „meg fog szűnni”, megsértette a II. r. felperes jó hírnevét.

Megállapítja, hogy az alperes azzal, hogy az I. r. felperes ellen 2013 januárjában csalás büntette miatt valótlan tartalmú okirat felhasználásával tett valótlan tartalmú feljelentést, majd lépett fel pótmagánvádlóként, illetve annak valótlan állításával, hogy az I. r. felperes személy szerint is az adósa, megsértette az I. r. felperes jó hírnevét.

Kötelezi az ítéltábla az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg I.r. - II.r. felperesnek személyenként 1.000.000 - 1.000.000 (Egymillió - Egymillió) forint nem vagyoni kártérítést és annak 2014.07.25. napjától a kifizetés napjáig számított a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát.

Mellőzi az I.r.-II.r. felperések alperes javára elsőfokú perköltségben történő marasztalását és megállapítja, hogy a felek az elsőfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Az I.-II.r. felperes által az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívása alapján a Magyar Állam javára megtérítendő feljegyzett elsőfokú eljárási illeték összegét 90.000 - 90.000 (Kilencvenezer - Kilencvenezer) forintra leszállítja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívása alapján a Magyar Állam javára 180.000 (Egyszáznyolcvanezer) forint feljegyzett elsőfokú eljárási illetéket.

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. r. felperes javára 25.000 (Huszonötezer) forint, a II. r. felperes javára 30.000 (Harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Köteles az alperes 140.000 (Egyszáznegyvenezer) forint, az I. r. felperes 20.000 (Húszezer) forint feljegyzett másodfokú eljárási illetéket megfizetni az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívása alapján a Magyar Állam javára.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított releváns tényállás szerint az I. r. felperes tulajdonosa és ügyvezetője volt a ... Kft-nek, mely gazdasági társaság 2010. augusztus 11. napján felszámolással szűnt meg. Az I. r. felperes a Kft. felszámolását megelőzően üzletrészét értékesítette **E.J.** részére.

A II. r. felperes 2008. október 1-jén alapított, jelenleg is működő gazdasági társaság, melynek ügyvezetője alakulásától kezdve az I.r. felperes. A II. r. felperes a ... Kft. által végzett munkaerő-kölcsönzési tevékenységet folytatta, ez volt az elsődleges tevékenységi köre, melynek keretében rendszeres szerződéses jogviszonyban állt a ... Kft-vel, az ... Kft-vel és ... Kft-vel. A II. r. felperes éves átlagban 30 fő munkaerőt kölcsönzött a ... Kft. részére.

2009. évben a gazdasági-pénzügyi válság kapcsán a munkaerő-kölcsönzés iránti igény drasztikusan visszaesett, a későbbiekben újra induló tevékenységhez a II. r. felperesnek külső forrásra volt szüksége, melyet az alperes nyújtott a felperesek számára kamatmentes kölcsön formájában, akként, hogy cserében az alperes - a II. r. felperesi cégben a cégnyilvántartásban nem szereplő csendestársként - úgy kapott ellentételezést, hogy a II. r. felperes árbevétele egy részét az alperesre engedményezte.

2011. év végére üzleti-elszámolási vita alakult ki a peres felek között, arra tekintettel, hogy a felperesek az ingyenes kölcsön visszafizetésén túl a megállapodásban foglaltakat nem teljesítették. Az üzleti kapcsolat megromlása után az alperes maga is munkaerő-kölcsönzéssel kezdett foglalkozni gazdasági társasága útján, illetve különböző eljárásokat kezdeményezett az I.- II. r. felperessel szemben. A II. r. felperes vonatkozásában három eredménytelen felszámolási eljárást, míg az I. r. felperessel szemben ugyancsak eredménytelen büntető eljárást kezdeményezett.

Első ízben 2011. május 31. napján kérte az alperes a II. r. felperes fizetéseképtelenségének megállapítását. A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság előtt 5.Fpk..... szám alatt folyamatban lévő eljárás tárgyát 7.250.000 forint tartozás megfizetése képezte. A bíróság 12. sorszám alatti, 2011. november 18. napján jogerőre emelkedett végzésével a felszámolási eljárást megszüntette. Indokolásában megállapította, hogy **a II. r. felperes fizetési kötelezettségének még az eljárás kezdeményezését megelőzően eleget tett, így tartozása nem állt és nem is áll fenn, az eljárásra nem adott okot** ezért az alperest az eljárás költségeiben is marasztalta.

Másodjára az alperes 2011. december 6. napján kezdeményezett felszámolási eljárást 10.500.000 forint tartozás miatt a II. r. felperessel szemben. A Tatabányai Törvényszék 5.Fpk.../14. számú 2012. április 2. napján kelt végzésével megszüntette az eljárást, mert megállapította, hogy **a II. r. felperes a tartozás fennálltát vitatta, így a fizetéseképtelenség megállapításához szükséges törvényi feltételek nem álltak fenn.** A II. r. felperes vitatása abban állt, hogy nem ismerte el az alperes által becsatolt kölcsönszerződésről kiállított okirat valóságát. Az eljárást megszüntető végzésében a Tatabányai Törvényszék rámutatott, hogy alaptalanul indította meg a II. r. felperessel szemben az eljárást az alperes, és ezért az alperest az eljárás költségeiben marasztalta.

A fenti okirattal összefüggésben magánokirat hamisítás miatt büntető feljelentést is tett az I. r. felperes, a ...i Rendőrkapitányság azonban annak kivizsgálását azért utasította el, mert álláspontja szerint a feljelentéssel csak az ügyben eljáró bíróság élhetett volna.

A második felszámolási eljárás elsőfokú végzését az alperes fellebbezése folytán eljáró Győri Ítéltábla 2012. július 5. napján kelt Fpkf.IV..../2012/2. számú végzésével a Pp. 252. § /2/ bekezdése alapján eljárásjogi okból hatályon kívül helyezte és új eljárás lefolytatását rendelte el. A Tatabányai Törvényszék 2012. szeptember 24. napján kelt 5.Fpk..../5. szám alatti végzésével az eljárást soron kívül megszüntette, és az alperest az eljárás költségeiben marasztalta. A megismételt eljárás során is az volt az eljárás megszüntetésének oka, hogy a tartozást II. r. felperes az eljárás kezdeményezését megelőzően törvényes határidőn belül vitatta, álláspontja szerint magánokirat hamisítással készült kölcsönszerződés került becsatolásra. A Tatabányai Törvényszék a megismételt eljárásban is kötelezte az alperest az alaptalanul kezdeményezett felszámolási eljárás költségeinek megfizetésére. A Győri Ítéltábla 2013. február 4. napján kelt Fpkf.IV..../2012/2. számú végzésével a Tatabányai Törvényszék határozatát helybenhagyta.

Az alperes 2012. december 21. napján kérte harmadjára a II. r. felperes felszámolásának elrendelését 8.628.688 forint tartozásra alapítottnak. A Tatabányai Törvényszék 2013. április 30. napján kelt 6.Fpk..../12. számú végzésében az eljárást soron kívül megszüntette, és az alperest a II. r. felperes teljes költségében marasztalta. Az elutasítás alapja az volt, hogy **az alperes a II. r. felperes tartozásának bizonyítására megfelelő okiratokat nem csatolt**, és már korábban is több alaptalan felszámolási eljárást kezdeményezett ellene. A végzés 2013. május 29. napján emelkedett jogerőre.

2013 januárjában az alperes büntető feljelentést tett az I. r. felperessel szemben a ...i Rendőrkapitányságon jelentős kárt okozó csalás büntette miatt. Feljelentésében azt állította, hogy az I. r. felperes 2009. szeptember 10-től 2011. március 11. napjáig terjedő időszakban különböző időpontokban, összesen 30.878.688 forintot kért kölcsön a II. r. felperes működéséhez, annak visszafizetésével hitegette, azonban ez nem történt meg és visszafizetési szándéka már a pénz felvételekor sem volt.

A ...i Rendőrkapitányság a/2013.bü. számú eljárásban írásszakértői véleményt is beszerzett, mely **a kölcsön igazolására az alperes által csatolt iratok vonatkozásában megállapította, hogy a kölcsönszerződés nem az I. r. felperes aláírását és a II. r. felperes bélyegzőjét tartalmazza.** A beszerzett szakvéleményből következően az alperes által a büntetőeljárás során felhasznált engedményezési nyilatkozatok az érvényes stornózás miatt érvénytelen megállapodások, melyekre az alperes jogot nem alapíthatott. Ai Rendőrkapitányság 2013. július 10. napján kelt határozatával a nyomozást az I. r. felperessel szemben bűncselekmény hiányában a Be. 190. § /1/ bekezdés b./ pontja alapján megszüntette. Az alperes jogorvoslata alapján a Tatabányai Járási Ügyészség Kg..../2013/8. számú határozatával helybenhagyta a rendőrkapitányság határozatát.

Az alperes pótmagánvádlóként lépett fel a Tatabányai Járási Bíróság előtt, mely 2013. november 12. napján kelt határozatával a vádindítványt elutasította, megállapítva, hogy az nem tartalmaz olyan indokokat, amelyek a nyomozást megszüntető jogerős határozatban írtak ellenére szükségessé teszik a bírósági eljárás lefolytatását. Az elsőfokú határozat a Tatabányai Törvényszék 2013. december 9. napján kelt 1.Bkf..../2013/2. számú végzésével emelkedett jogerőre.

A fenti eljárásokon túlmenően **a II. r. felperesi munkavállalók egy része az alperestől szerzett tudomást a II. r. felperessel szemben kezdeményezett felszámolási eljárásokról**, azonban ez a

felperesek megítélését, róluk a munkavállalókban kialakított képet személyiségi jogaikat sértő módon nem befolyásolta.

* * *

A felperesek 2014. július 25. napján előterjesztett keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes megsértette a felperesek jó hírnevét, illetve az I. r. felperes emberi méltóságát és becsületét. Kérték, hogy kötelezze a bíróság az alperest személyenként 3.000.000 - 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és annak a Ptk. 301. § /1/ bekezdése szerinti késedelmi kamatai, valamint perköltségük megfizetésére.

Igényüket arra alapították, hogy az alperes több alkalommal megalapozatlanul indított felszámolási eljárást a II. r. felperessel szemben, erről tájékoztatta a II. r. felperes dolgozóit és üzleti kapcsolatait és ugyancsak alaptalanul kezdeményezett büntetőeljárást az I. r. felperessel szemben. Egy alkalommal a II. r. felperest az alperes olyan „humbug” cégnek nevezte, mely 30.000.000 forintos tartozást halmozott fel, egyúttal megszűnését, csődbejutását állította.

2012 nyarán a ... Hotel Étteremben **megvendégelte a II. r. felperes több munkavállalóját** az alperes - többek között **Cs.Cs.t, P.T. t és P.K. t** - s ekkor is állította, hogy a II. r. felperessel szemben felszámolási eljárás van folyamatban, az I. r. felperesnek is saját tartozásai állnak fenn és fekete BMW-vel keresik őt a hitelezők. Erre hivatkozással és magasabb bérezés ígéréssel a II. r. felperes munkavállalóit az alperes egy hasonló profilú cégéhez próbálta átcsábítani.

Személyesen kereste fel az alperes **a ... Kft. vezetését** és bejelentette, hogy a II. r. felperessel szemben felszámolási eljárás van folyamatban és szeretné, ha ezt követően a ... Kft. az ő cégével kötne munkaerő-kölcsönzési szerződést. Emiatt egyeztetésre is sor került a ... Kft. ügyvezetője az alperes és a felperes részvételével, a ... Kft. más dolgozói jelenléte mellett. A ... Kft. ügyvezetője azzal zárta le az ügyet, hogy mivel a felperesek munkájával elégedett volt, ha a II. r. felperes dolgozói átmennének az alperes cégéhez, akkor a ... Kft. az ő munkájukra nem tart igényt.

Rámutattak, hogy a fenti alperesi magatartásokkal összefüggésben a II. r. felperes alkalmazottai között is elterjedt az eljárások híre, a dolgozók félelemben éltek, tartottak munkahelyük elvesztésétől, mely a II. r. felperes tevékenységét befolyásolta, működését bizonytalanná tette. A partnercégek bizalma megrendülni látszott, ennek ellensúlyozása komoly erőfeszítést igényelt. A partnercégek az I.r. felperes magatartását és a II.r. felperes működését a bizalom megrendülése okán szigorú kontroll alá helyezték, a teljes körű bizalom mindmáig nem állt helyre.

Az alaptalanul kezdeményezett eljárások sorozata komoly feszültséget okozott az I. r. felperes részére is, azt más, a II. r. felperessel megrendelői kapcsolatban álló cégek ügyvezetői is megtudták, holott a hatályos jogszabályok szerint az ügyvezetőnek fedhetetlennek kellett lennie. A sorozatok eljárások folyamatos frusztrációt okoztak, közel három éven át kényszerült védekezni és magyarázkodni. Az eljárások ténye széles körben ismertté vált, amely a feszültséget, a rossz közérzetet csak növelte.

A II. r. felperes dolgozóit a ... Kft. vezető beosztású munkavállalója **H-néH.E.** volt kénytelen megnyugtani, tájékoztatást adva a részükre, hogy munkaviszonyuk a II. r. felperesnél biztonságban van és a fennálló munkaerő-kölcsönzési szerződést a ... Kft. a II. r. felperessel fenntartja és a munkát a munkavállalók részére továbbra is biztosítja.

Kiemelték, hogy a II. r. felperes részére okozott sérelem - bár csak egy személyiségi jogot érintett - hatásában kiterjedt a II. r. felperessel kapcsolatban álló cégekre, illetve a II. r. felperes alkalmazásában álló munkavállalókra is, ezért a nem vagyoni kártérítési igényt azonos összegben határozták meg az I. r. felperes igényével, noha az I. r. felperes esetében három nevesített személyiségi jog is csorbult.

* * *

Az alperes a kereset elutasítását kérte. A hivatalos eljárások kezdeményezését és azok eredményét meghaladó körben a kereset ténybeli alapját, valamint a nem vagyoni kártérítési igény jogalapját és összszerszerűségét egyaránt vitatta, utalva arra is, hogy amennyiben a személyiségi jogsértés megállapítható lenne, abban az esetben sem keletkezett a felpereseknek nem vagyoni kára.

Arra hivatkozott, hogy a felperes olyan tényállást elő sem adott, ami személyiségi jogsérelmet igazol, csak arra hivatkozott, hogy a felszámolási eljárás és az egyéb eljárások az érdekeit sértették. Az csak a felperések álláspontja, hogy az alperes és a közöttük nem vitásan létrejött jogviszony keretében valamennyi tartozásukat rendezték, az alperes álláspontja ezzel ellentétes és csak jog által szabályozott eljárási kereteket vette igénybe jogai érvényesítéséhez. A büntetőeljárásban is csak az ártatlanság vétele miatt nem sikerült bizonyítania a bűncselekmény elkövetését, de ez nem jelenti azt, hogy állítása valóságtartalma hiányzott. Tagadta, hogy bárkinek is beszámolt volna a felperesekkel szemben indított eljárásokról és azok eredményéről.

Kiemelte, hogy amennyiben valóban sérült volna a felperések jó hírneve, úgy a II. r. felperessel fennálló jogviszonyt a szerződő partnerek felbontják. Ezzel szemben a felperések tisztázták a jogviták mibenlétét, azokból pozitívan jöttek ki, így a bizalom sem ingott meg velük szemben.

* * *

Az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítási eljárás lefolytatása után a felperések keresetét elutasította. Kötelezte a felperéseket személyenként 150.000 forint ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére az alperes javára, továbbá arra, hogy fizessenek meg az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására a Magyar Államnak 360.000 forint feljegyzett elsőfokú eljárási illetéket.

Rámutatott, hogy a felperes a személyiségi jogsértés kapcsán őt terhelő bizonyítási kötelezettséggel összefüggésben (Pp. 164. § /1/ bekezdés) a 2012. február 12. napjára keltezett „Nyilatkozat” című okiratra, a 2012. február 21. napján kelt okiratra valamint egy háromoldalú egyeztetésről készült, ugyancsak 2012. február 21. napján kelt feljegyzésre, valamint a meghallgatott tanúk vallomására hivatkozott.

A bizonyítékok Pp. 206. §-ában foglalt értékelése alapján megállapította, hogy a kereset ténybeli alapjaként megjelölt **felszámolási és büntetőeljárások** nem alkalmasak a felperesi kereset alátámasztására. E körben utalt arra az irányadó bírói gyakorlatra, mely szerint ezen eljárások kezdeményezésével az alperes csak alkotmányos jogát gyakorolta, önmagában e magatartásával nem sértette a felperések személyiségi jogait (EHB 2002.624.; BH 2009.214.).

A bizonyítási eljárás során sem vált az megállapíthatóvá - s erre a felperések sem hivatkoztak - hogy ezen eljárások tartalmát az alperes az adott eljárás keretein kívül, széles körben elérhetővé, megismerhetővé tette volna.

A peres felek személyes előadása és a 11 meghallgatott tanú vallomása alapján arra a következtetésre jutott, hogy alaptalanul hivatkoztak arra a felperesek keresetükben, hogy az alperes a keresetben megjelölt személyeket tájékoztatta a felszámolási eljárások megindításáról, illetve a büntetőeljárás kezdeményezéséről, s mindez hátrányosan befolyásolta a felperesek megítélését és sértette a keresetben megjelölt személyiségi jogait.

Nem a keresetben és annak kiegészítésében hivatkozott és a nagyobb részt bizonyítatlan alperesi magatartás okozta a II. r. felperes üzleti partnereinek a problémáit, hanem az, hogy a felperesek és az alperes a korábban fennállt üzleti viszonyból származó elszámolási vitájukat nem tudták hatósági eljárás keretein kívül rendezni. A II. r. felperes munkavállalói közötti elégedetlenséget pedig alapvetően a bérfizetéssel kapcsolatos körülmények eredményezték.

Nem volt megállapítható az elsőfokú bíróság szerint az sem, hogy a **háromoldalú egyeztetésen** az alperes a felperesek jó hírét, vagy az I. r. felperes becsületét, emberi méltóságát sértő magatartást tanúsított volna. Az okirat alapján csak az volt megállapítható, hogy az alperes tájékoztatást nyújtott a ... Kft. részére a II. r. felperessel szemben előterjesztett felszámolási kérelmről, s az sem igazolt, hogy az alperes nyilatkozatai a felperesek vonatkozásában az üzleti partnerben kialakult képet befolyásolták volna.

Rámutatott, hogy az alperes tagadta, hogy ő kereste volna meg a felperesi munkavállalókat, s állította, hogy ez fordítva történt, éppen ezzel összefüggésben került kiállításra egy olyan munkavállalói lista, amelyben a II. r. felperes által foglalkoztatottak jelezték, hogy az alperesi érdekkörbe eső cégnél is dolgoznának munkaerő-kölcsönzés keretében. A felperes által bizonyítékként hivatkozott **aláírás listák** elkészítésére a tanúk vallomásából kitűnően az adott alapot, hogy a dolgozók között olyan hír terjedt el, hogy a II. r. felperes csődbe fog menni. A listát emiatt, illetve a többletkereset ígérete alapján írták alá a dolgozók, annak aláírását követően a felperesekről kialakított kép nem változott bennük.

Nem találta igazoltnak **J.K.** tanúvallomása alapján, hogy az alperes a tanú jelenlétében a II. r. felperest „humbag cégnek” minősítette volna, és a II. r. felperes megszűnésére vonatkozó nyilatkozatot tett volna.

Kiemelte, hogy e tanúban az alperes - egyébként sem bizonyított kijelentései - bizalomvesztést nem válthattak ki. mert a tanú később - az alperesnél fennállt munkaviszonya megszűnését követően - munkajogi kérdésben történő tanácsadás végett az I. r. felperest kereste fel. **B.S.** tanú (az alperes dolgozója) vallomása sem támasztotta alá a **J.K.** tanú által előadottakat.

A ... **Hotel Étteremben** az alperes részéről elhangzottak kapcsán **P.K., P.T., F.A.** és **Cs.Cs.** tanúvallomását értékelve arra a következtetésre jutott, hogy nem bizonyítható egyértelműen, hogy a megbeszélés során az alperes a II. r. felperes biztos csődbemeneteléről tett nyilatkozatot, vagy csupán arra hivatkozott, hogy felszámolási eljárást kezdeményezett a II. r. felperessel szemben.

A munkaerő-közvetítésben partner ... Kft. személyügyi koordinátora **F-F. K. tanúvallomását** sem tekintette a felperesek által előadottak megfelelő bizonyítékanak. Rámutatott, hogy a tanú vallomása nem támasztotta alá azt, hogy a II. r. felperes dolgozóinak bizonyított elvándorlása a felszámolási eljárások hírével állt volna összefüggésben, inkább azt igazolta, hogy a dolgozók körében a bérszínvonalal voltak problémák. Magának a ... Kft.-nek sem a felszámolási eljárások megindulása volt a probléma, hanem az, hogy a peres felek elszámolási vitája hatósági eljárásokban tárgyasult,

melyek folyamatban léte az ... számára dolgozó cégek körében nem felel meg a fedhetetlenség kritériumának. A ... Kft-ben a felperesekről kialakult képet a felszámolási eljárás amiatt sem befolyásolhatta, hiszen amikor az I. r. felperes korábbi cége - a ... Kft. - felszámolását a tanú megtudta, annak sem tulajdonított jelentőséget.

B.G. a ... Kft. operatív vezetője ugyan akként nyilatkozott, hogy a harmadik eljárás megindulására figyelemmel elkezdtek más beszállítót keresni, mert már gyanúsak találták, hogy ennyi eljárás fordul elő a felperesekkel összefüggésben, azonban egy új logisztikai szolgáltató piacra lépése miatt sok dolgozót elveszítettek, s emiatt fenntartották a II. r. felperessel a jogviszonyt.

* * *

Az ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében az I.-II. r. felperes az elsőfokú ítélet részben történő megváltoztatását, az eredeti kereset szerinti személyiségi jogok megsértésének megállapítását és az alperes személyenként 1.000.000 forint sérelemdíjban és járulékaiban történő marasztalását kérte.

Arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság ítélete törvénysértő, **a tényállás hiányos**, s részben **téves** is, illetve az elsőfokú bíróság **indokolási kötelezettségének sem tett eleget**. Ezen túl az elsőfokú bíróság a közzétett eseti döntésekkel felhívott **bírói gyakorlatot is tévesen alkalmazta**, ugyanis a konkrét esetben nem önmagában alaptalanul kezdeményezett eljárásokról van szó, hanem az eljárások háttérében az alperes részéről kirívó, sértő, lejárató, valótlan kijelentések is állnak. Az elsőfokú bíróságnak nemcsak felsorolnia kellett volna az okiratokat - mint a felperesek által csatolt bizonyítékokat -, hanem annak értékelését is el kellett volna végeznie. Noha számos egyéb bizonyíték is alátámasztja az alperes jogsértésének tényét, elmulasztotta az elsőfokú bíróság a bizonyítékok Pp. 206. § /1/ bekezdése szerinti értékelésével a bizonyítékok okszerű mérlegelését, egymással való összevetését, és azok egymással összefüggő értékelését.

Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben tényszerű előadást tettek keresetlevelükben és az I. r. felperes személyes előadásával. Az alperes által kezdeményezett eljárásokon túlmenően is megjelölték azokat a tényeket, melyek személyiségi jogaik sérelméhez vezettek. Értelemszerűen nem tudták szó szerint idézni a később kihallgatásra kerülő tanúk által konkrétan ismert tényeket, azonban azokat megfelelően körvonalazták, és előadásukat a tanúvallomások is alátámasztották.

A tényállás annyiban **hiányos**, hogy a lefolytatott széleskörű bizonyítás ellenére sem tartalmaz - a felszámolási eljárások és büntetőeljárás kezdeményezésének tényén túlmenő - megállapításokat. Azt ugyan helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a II. r. felperesi munkavállalók egy része az alperestől értesült a II. r. felperessel szembeni felszámolási eljárások megindításáról, az a megállapítás azonban **téves**, hogy ez az érintett munkavállalókban kialakult képet a felperesekre nézve személyiségi jogaikat sértő módon nem befolyásolta.

Bizonyítást nyert ugyanis az, hogy az alperes kérésére folyt aláírásgyűjtés a II. r. felperesi munkavállalók körében, melynek alapját a felszámolási eljárás miatti bizonytalanság adta. Az okiratot 31 személy írta alá. Összevetve ezt a per során meghallgatott tanúk vallomásaival, alátámasztott a felperesi érvelést. Az alperes hamis állításokkal szervezett aláírásgyűjtést, bizonytalanságot ébresztett a II. r. felperes munkavállalóiban, akik tömegesen áramlottak át az alpereshez. Egy tatabányai étteremben össze is hívta a munkavállalókat, a számlát ő fizette, s ott is megtévesztő információkat adott el a felperesekről. A II. r. felperest „humbug cégnek” nevezte, melyet felszámolnak és az I. r. felperes vonatkozásában is valótlan kiegyenlítettlen tartozásra utaló tényelőadást tett.

J.K. tanú igazolta az alperes II. r. felperesre vonatkozó negatív kijelentését: „humbug cég”, aki 30.000.000 forinttal tartozik neki és 2011. augusztus, szeptember táján meg fog szűnni. **P.K. tanúvallomása** igazolta, hogy az aláírásgyűjtés oka az alperestől eredő azon hír volt, hogy a II. r. felperes csődbe fog jutni és a ... Kft.-nél megszűnik a munkalehetőség. **F.A. tanú** igazolta, hogy az alperesi kijelentések szerint az I. r. felperes az adóhatóság felé tartozik, anyagi problémákkal küzd, a II. r. felperes pedig csődbe fog menni és a II. r. felperes munkavállalói e hírek miatt jelentkeztek át az alpereshez. Ezt támasztotta alá **Cs.Cs. tanúvallomása** is.

A perbeli bizonyítékok igazolták a ... Kft. vezetőinek a bizalomvesztését is. Az I. r. felperes fedhetetlenségének hiánya veszélybe sodorta a fennálló szerződéses jogviszonyt, mely csak egy kényszer szülte helyzet miatt maradt fenn. **F-F. K. tanú** vallomása igazolta, hogy az alperes tevékenységének következményeként rendült meg a bizalom a II. r. felperes megbízhatóságában és fedhetetlenségében, mely bizalmi viszony máig sem állt helyre, hatását jelenleg is érezni. Az alperesi híresztelés alapján a II. r. felperes munkavállalói tömegesen keresték fel a ... Kft-t azzal, hogy a II. r. felperes felszámolás alatt áll, meg fog szűnni és nem lesz ebben az esetben munkahelyük. **B.G. tanúvallomása** is igazolta, hogy a ... Kft. vezetősége rosszállóan fogadta az eljárások folyamatban létét.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokok alapján történő helybenhagyását kérte.

* * *

A felperesek fellebbezése részben, az alábbiak szerint alapos.

Mindenekelőtt arra mutat rá az ítélet tábla, hogy az elsőfokú ítélet keresetet elutasító nem fellebbezett rendelkezéseit - a nem vagyoni kártérítési igény egy részének elutasítása vonatkozásában - fellebbezés hiányában nem bírálta felül (Pp. 253. § /3/ bekezdés).

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges és egyben elégséges körben a tényállást feltárta, azt helyesen állapította meg - bár részben az ítélete indokolási részében szerepeltette - abból a személyiségi jogsértés hiányára vonatkozó jogkövetkeztetésével azonban az ítélet tábla nem értett maradéktalanul egyet.

I.

Annyiban helyes jogi álláspontot foglalt el az elsőfokú bíróság, hogy a kereset tárgyává tett magatartások az I. r. felperes **emberi méltóságát és becsületét** nem sértették.

A becsület a személy társadalmi értékelését, megbecsülését, egyéni értékeinek az elismerését jelenti, azaz a becsület védelme a személyiség téves értékelése ellen véd, célja, hogy a személyiséget valóságos társadalmi értékének megfelelően értékeljék. Becsületsértő a személyiséget érintő közlés, magatartás, vagy bármilyen külvilágban észlelhető tény, mely tartalmára és tartalmának valóságára tekintet nélkül, aránytalanul túlzó, indokolatlanul bántó, lealázó, lekicsinylő, lealacsonyító, vádaskodó. Becsületsértő továbbá - tartalma miatt - az olyan értékítélet (jellemzés, vélemény, bírálat, minősítés), amely teljesen önkényes, megalapozatlan következtetéseken alapszik, nem felel meg az emberi gondolkodás, és ítéletalkotás elemi szabályainak. A személyiség téves értékelését eredményezheti a megítélés alapját alkotó tények hibás vagy hiányos ismerete is, ez azonban már a jó hírnév megsértésének területe.

Amíg a becsület védelme az embert magatartásától függően illeti meg, ezzel szemben az emberi méltóság minden embert egyedi értékétől függetlenül megillet. Az emberi méltóság megsértése akkor valósul meg, ha a személyt nem önbecsülésének, az emberi érintkezési formák követelményeinek megfelelő elbánásban részesítik, különösen, ha emberi mivoltában megalázzák, vagy hátrányos helyzetbe hozzák. Az emberi méltósághoz való jog megsértése akkor állapítható meg, amikor a jogsértő részéről az emberi léthez, az emberi élethez méltatlan magatartás valósul meg.

A fenti értelemben vett becsület és emberi méltóság önálló jogi védelmére ezért akkor van szükség, ha a hírnévre vonatkozó rendelkezések nem adnak megfelelő védelmet, a perbeli eset pedig elbírálható volt a jó hírnév sérelme keretei között. Minden ellenkező értelmezés egy adott cselekmény szükségtelen, többszörös személyiségi jogsértéssé transzformálásához vezet.

II.

A jó hírnév sérelme kapcsán azonban nem osztotta az ítéletábra az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, ugyanis e jogsértés megállapítására irányuló igény kapcsán csak annak van jelentősége, hogy a sérelmezett alperesi magatartások - akár egyenként, akár összességükben - megvalósították-e a jó hírnév sérelmének r.Ptk.78. § /2/ bekezdése szerinti **elkövetési magatartását**, melynek különösen az minősül, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényről állít, híresztel vagy való tényről hamis színben tüntet fel. A jó hírnév sérelmének megállapításához - az elsőfokú ítélet logikájával szemben - nem szükséges az, hogy be is következzen a személyiségi jogaiban érintett fél társadalmi megítélésének hátrányos megváltozása, elegendő, ha a kereset tárgyává tett magatartás **erre alkalmas**. Annak nem a Ptk. 84. § /1/ bekezdés a./ pontja szerinti szankció, hanem az egyéb személyiségvédelmi jogkövetkezmények alkalmazhatósága szempontjából van jelentősége, hogy ténylegesen be is következett-e a jogsértő magatartás talaján az érintett társadalmi megítélésének hátrányos megváltozása.

A bírói gyakorlat következetes abban, hogy nem minősül személyiségi jogsértésnek önmagában az, ha valaki büntetőeljárás alapjául szolgáló bejelentést vagy feljelentést tesz, még abban az esetben sem, ha utóbb az megalapozatlannak bizonyul és az eljárás alá vont személy felelősségét a bíróság nem állapítja meg. A eljárás kezdeményezése kizárólag akkor eredményezheti személyiségi jogsérelem megállapítását, ha a feljelentő joggal való visszaélést megvalósítva nyilvánvalóan alaptalanul, rosszhiszeműen, annak tudatában tesz bejelentést, vagy feljelentést, hogy az érintett az általa állított cselekményt nem követte el, ilyen magatartást nem tanúsított, vagy ha a feljelentő (bejelentő) az érintettet indokolatlanul sértő, bántó vagy megalázó kifejezéseket használ (BH 2002.223., BH 2004.357., BH 2009.214., BDT 2013.2968., Kúria Pfv.IV..../2014/9.; BDT 2006.1429., BDT 2006.1376.) Ennek háttérében az érdekek összemérése áll, ugyanis eltérő felfogás esetén a sérelmet szenvedett csak annak kockázatával tudná a jogait érvényesíteni, hogy amennyiben az általa kezdeményezett eljárás nem vezet eredményre, úgy eljárása személyiségi jogokat sértő magatartásnak minősül.

Alapvetésként arra mutat rá az ítéletábra, hogy helyesen hívta fel az elsőfokú bíróság a fentiek szerint irányadó azon bírói gyakorlatot, mely szerint **valamely hatóság előtt eljárás kezdeményezése, vagy büntető feljelentés megtétele önmagában személyiségvédelmi per megindítására nem ad alapot.** Ennél a megfogalmazásnál a hangsúly azonban az önmagában kitétlen áll.

Amennyiben azonban a magatartás nem felel meg a jog rendeltetésszerű gyakorlásának, joggal való visszaélést valósít meg - a versenytárs gazdasági szereplésének ellehetetlenítésére, üzleti kapcsolatainak felbontására, munkavállalóinak átcsábítására irányul - egyúttal a valóságot hamis színben tünteti fel, úgy nem mellőzhető az üzleti jó hírnév megsértésének megállapítása.

Már önmagában az megvalósítja a jó hírnév sérelmét, ha az alperes a fizetéseképtelenség Cstv. 27. § /2/ bekezdés b./ pontja szerinti törvényi feltételei fennállta nyilvánvaló hiánya ellenére **folyamatosan alaptalanul kezdeményez felszámolási eljárásokat** a II. r. felperessel szemben - kérelmét már kifizetett, továbbá határidőben vitatott tartozásra alapítva, illetve a kérelem alapját képező tartozás igazolására alkalmas bizonyítékok nélkül - mert e magatartásával olyan hamis látszatot kelt az eljárásokban érintett gazdasági társaság viszonylatában, mely szerint az nem tud eleget tenni lejárt és esedékes fizetési kötelezettségeinek.

A konkrét esetben azonban a fentiekhez (többlettényállásként) az is társult, hogy az alperes az I. r. felperes (a II. r. felperes ügyvezetője) vonatkozásában - de értelemszerűen a II. r. felperesre is rossz fényt vető módon - ugyancsak valótlanul (tartozás fennálltát állítva) hamis tartalmú okirat alapján kezdeményezett büntetőeljárást, majd annak sikertelensége után pótmagánvádlóként is fellépett. Ezt tetézi, hogy a II. r. felperes üzleti partnerei és munkavállalói előtt a felszámolási eljárások folyamatban létét hangsúlyozta, sőt a munkavállalók előtt - valótlanul - a II. r. felperes csődbe mentelét, megszűnését, illetve az I. r. felperes eladósodását is állította.

Az eljárások a rendelkezésre álló adatok szerint minden alap nélkül kerültek kezdeményezésre, ennek ellenkezőjét, a tartozás fennálltát - a valóság bizonyítása körében - az alperesi oldal a per során nem tudta igazolni.

Nem mellőzhető annak értékelése sem, hogy az alperes valamennyi a perben sérelmezett magatartást olyan szenzitív helyzetben fejtette ki, amikor cégein keresztül a II. r. felperes versenytársaként kívánt fellépni a piacon és tisztában volt azzal, hogy a II. r. felperes által kölesönzött munkaerőt felhasználó gazdasági társaságok az üzleti kapcsolat fenntartásához feltételként kezelik a velük szerződő gazdasági szereplő és annak vezetője szeplőtlenségét, fedhetetlenségét.

III.

Azt is tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az eljárások kezdeményezésével kapcsolatosan - nem vitatott - tényállásán túlmenően a felperesek által csatolt okiratok és a meghallgatott tanúk vallomása nem támasztotta alá a felperesek tényelődását.

A bizonyítékok értékelése körében helyesen hivatkoztak arra a felperesek, hogy az elsőfokú bíróság azokat **nem a Pp. 206. § /1/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően** az egyes bizonyítékok egybevetése és összességében történő értékelésének szempontjai szerint, hanem egysíkúan és tévesen értékelte.

Minden alap nélkül tagadta ugyanis az alperes, hogy a II. r. felperessel szemben indított eljárásokról, vagy azok eredményéről nem nyilatkozott a felperesi dolgozók irányában. A meghallgatott tanúk vallomásai éppen azt igazolják, hogy az alperes szélesebb körben terítette a megindított eljárással

összefüggő információit, sőt azon túlmutató megállapításokat tett („csődbe fog menni”, „meg fog szűnni”). Ennek kapcsán megdőlt az alperes szavahihetősége.

Tévesen állapította meg tehát az elsőfokú bíróság, hogy az eljárások kezdeményezésével és egyéb magatartásával az alperes csupán az alkotmányos jogát gyakorolta. Az pedig -szemben az elsőfokú ítélet álláspontjával - nem zárja ki a jó hírnév sérelme megállapítását és jogkövetkezményei alkalmazását, hogy az alaptalanul kezdeményezett eljárások keretein kívül milyen (szűkebb vagy szélesebb) személyi körben tette az alperes az eljárások anyagát megismerhetővé mások számára.

A ... Étteremben folytatott beszélgetés kapcsán a II. r. felperes dolgozóinak vallomása alátámasztotta azt, hogy nem önmagában a felszámolási eljárások kezdeményezéséről számolt be az alperes a jelenlévő II. r. felperesi dolgozóknak, hanem tényként állította, hogy meg fog szűnni a II. r. felperes. Annak nem a jogsértés tényének megállapítása, hanem a jogsértés egyéb jogkövetkezményei tekintetében van jelentősége, hogy az alperes kijelentéséről tudomást szerző II. r. felperesi munkavállalók és üzleti partnerek mennyiben adtak hitelt az alperes által előadottaknak, és ennek kapcsán a bizalmuk megrendült-e, és ha igen, milyen mértékben a felperesek üzleti megbízhatóságában.

A peradatok azt támasztják alá, hogy nem az alperes kereste meg munkaviszony teremtése céljából a II. r. felperes dolgozóit, hanem mindez fordítva történt. Az okirati bizonyítékként csatolt, a dolgozók aláírásait tartalmazó nyilatkozatok **Cs.Cs.** vallomása szerint az alperes részére kerültek átadásra, s a tanúvallomásokból kitűnően e nyilatkozatok megszületésének háttérében is az alperes érdekei álltak.

A rendelkezésre álló adatok azt is alátámasztják, hogy nem csupán alkalmas volt az alperes magatartása a felperesek jó hírnevének csorbítására, hanem - a Pp. 163. § /3/ bekezdése szerinti köztudomású hátrány bekövetkeztével összhangban - egyúttal az is bizonyított, hogy a II. r. felperes kiemelt üzleti partnerének a ... Kft-ben, illetve nagy számú II. r. felperesi dolgozóban is kialakult bizonyos fokú bizalomvesztés. Ez értékelést kíván akkor is, ha dolgozók távozását (munkahelyváltással kapcsolatos szándékát) nem csupán az alperesi híresztelések, hanem bérproblémák is motiválták.

A felperesek állításait az elsőfokú bíróság érvelésével szemben alátámasztotta **F-F K** tanúvallomása (... Kft. személyügyi koordinátor) is. Az eljárások kezdeményezése eredményezte azt, hogy a II. r. felperes beszállítói jogviszonyának fenntartása aggályossá vált és csak a külső körülmények miatt maradt fenn az üzleti kapcsolat, a bizalmi viszony azonban nem állt helyre maradéktalanul az idő múlásával sem.

Az értékelés megváltozását pedig nem befolyásolja az, hogy az I. r. felperes egy korábbi cégével kapcsolatosan évekkel ezelőtt, más gazdasági környezetben bekövetkezett felszámolásáról az üzleti partner mikor szerzett tudomást és arra hogyan reagált.

Azt is tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nem az eljárások megindulása alapjául szolgáló tényállással volt a ... Kft-nek problémája, hanem azzal, hogy a felek elszámolási vitája eljárásokban tárgyasult. Ennek ellentmond a fenti tanú vallomása, mely szerint kérdőjelként maradt bennük, hogy „Nem zörög a haraszt, ha nem fúj a szél”, de **B.G.** (... Kft. operatív vezető) tanúvallomása is azt igazolja, hogy az alperes által kezdeményezett eljárások nagy számára figyelemmel vált gyanússá a felperesek feddhetetlensége.

IV.

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla a jó hírnév sérelmét mindkét felperes vonatkozásában megállapította.

A nem vagyoni kártérítési igény kapcsán értékelte az ítélet tábla, hogy több éven át húzódó eljárás sorozatra került sor a felek között, az alperes kijelentéseiről számos II. r. felperesi munkavállaló és legalább két fontos kereskedelmi partner tudomást szerzett. Mindez az egyik kereskedelmi partnerben a II. r. felperes megítélését hátrányosan befolyásolta (... Kft.), tartós jelleggel bizalomvesztést eredményezett, s ennek lehetősége egy másik partner vonatkozásában is fennállt (... Kft.) A II. r. felperes oldalán volt értékelendő az alaptalanul kezdeményezett eljárások magas száma, és hogy ezeken túlmenően is több esetben került sor jogsértő nyilatkozatok előadására az alperes részéről.

Az I. r. felperes oldalán hátrányként értékelte az ítélet tábla azt is, hogy a II. r. felperes személyiségi jogai sérelmének pszichés vetülete nyilvánvalóan nála jelentkezett, valamint, hogy vele szemben alaptalanul súlyos bűncselekmény elkövetését állította az alperes.

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla mindkét felperes vonatkozásában 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítést talált alkalmasnak a felpereseket ért immateriális hátrány vagyoni eszközzel történő kompenzálására, enyhítésére.

A kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontját a felperesek nem jelölték meg keresetükben, ezért az ítélet tábla a kereset előterjesztésének időpontját vette figyelembe.

A felperesek nem vagyoni kártérítési igénye eltúlzott volt, emiatt az ítélet tábla a Pp. 81. § /2/ bekezdése alkalmazására nem látott lehetőséget. A megváltozott pernyertesség arányára figyelemmel az ítélet tábla a Pp. 81. § /1/ bekezdés második mondata alapján akként rendelkezett, hogy mindegyik fél maga viseli az elsőfokú eljárással kapcsolatban felmerült költségét, figyelemmel arra, hogy a pernyertesség és pervesztesség aránya, valamint a II. r. felperes által előlegezett költség (3.400 forint tanudíj) összege között nem volt számottevő különbség kimutatható. A pernyertesség-pervesztesség aránya körében értékelte az ítélet tábla, hogy az I. r. felperes vonatkozásában az emberi méltóság és a becsületsértés megállapítására vonatkozó kereset alaptalannak bizonyult.

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján a fellebbezett részében részben - a rendelkező részben foglaltak szerint - megváltoztatta, ezt meghaladóan a keresetet elutasító rendelkezéseit helybenhagyta.

A másodfokú perköltség vonatkozásában értékelte az ítélet tábla, hogy a II. r. felperes fellebbezése teljes egészében, míg az I. r. felperes fellebbezése nagyobb részben (az ítélet tábla megítélése szerint $\frac{3}{4}$ részben) bizonyult alaposnak, ezért az alperes a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján köteles megtéríteni a II. r. felperes másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült költségeit, ugyanakkor a Pp. 81. § /1/ bekezdése alapján köteles az I. r. felperes másodfokú eljárási költségeinek megtérítésére a fenti arányban az alperesi pernyertességre eső hasonló költség beszámításával.

A felperesek másodfokú perköltségét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ pontja, /5/ bekezdése és 4/A. §-a alapján határozta meg, míg az alperest megillető ügyvédi munkadíj vonatkozásában - a 4/A. § kivételével - az IM rendelet ugyanezen rendelkezései alapján határozott.

A tárgyi illeték feljegyzési jog folytán feljegyzett eljárási illeték megfizetésére is a fenti a pernyertességi aránynak megfelelően kötelesek a felek a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § /2/ bekezdés és 15. § /1/ és /3/ bekezdése alapján. A nem vagyoni kártérítési igény összecszerűségének megállapítása a bíróság mérlegelésétől függő volt ugyan, ennek ellenére az illetéktörvény 62. § f./ pontja szerint a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perben az illetéktörvény 62. § /2/ bekezdése értelmében nem volt lehetőség a felperesek illetékfizetésre történő kötelezésének mellőzésére.

Győr, 2017. április 6.

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Sarmon Hedvig sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó